

Славейците

ИЛЮСТРОВАНЪ ВЕСТНИКЪ ЗА ДЕЦА И ЮНОШИ

Излиза всѣки месецъ презъ учебната година. Годишенъ абонаментъ 10 лева предплатени.

Одобрень и препоръчанъ отъ М-вото на Народната Просвета съ окръжно № 1667 отъ 16. IV. 1937 год.

Редакторъ: Георги Кръзиковъ

Всичко — пари, писма, материали — да се изпраща на адресъ: в. „Славейче“, ул. Чумерна, 29 — София. Пощенска чекова сметка № 624.

ГОДИНА ВТОРА

4 и 5

декември 1937

АНТОНЪ СТРАШИМИРОВЪ

Тази година надъ нашата родина премина нѣкаква тъмна буря и откърти нѣколко едри фигури на културния ни животъ. За една година време нѣколко отъ първитѣ ни писатели се простиха съ земното си съществуване. Асенъ Златаровъ, Иванъ Кириловъ, Йорданъ Йовковъ, Димитъръ Подвързачовъ и Тихомиръ Павловъ не сж вече между живитѣ.

Преди десетина дни склопи очи и Антонъ Страшимировъ, който наскоро бѣ заминалъ на лѣчение въ Виена, където и почина.

Антонъ Страшимировъ е роденъ на 15 юний 1872 год. въ Варна. Следъ бурно и неспокойно детство и юношество, както бѣ буренъ и неспокоенъ цѣлгиятъ му животъ, той завършва пети класъ и става народенъ учител. Учителствувалъ е нѣколко години. Презъ това време започва и писателската му дейностъ. Разказътъ му „Качаловската крамола“, печатанъ презъ 1895 год. въ сп. „Български

прегледъ“, му спечелва заслуженото внимание на отговорни лица и той бива пратенъ да продължи образованието си въ Швейцария. Следъ завръщането си отъ чужбина, той се отдава на писателска и обществена дейностъ. Билъ е и народенъ представителъ.

Антонъ Страшимировъ е написалъ голѣма редица отъ разкази, повести, романи и драми. Писалъ е сжщо и статии по културни и обществени въпроси. Редактиралъ е литературни и обществени вестници и списания. Писателската му и обществена дейностъ е голѣма и разнородна. Той бѣ една самобитна писателска личностъ, която винаги търсѣше истината. Затова и не сире на едно мѣсто, на една опредѣлена страна. Работѣше неуморно, безъ почивка и покой. И тоя неспокоенъ и тѣжъкъ трудъ доведе коварната болестъ, която на 7 декември т. г., го напусти, както и той на съ. Вѣчна му память!

РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО

Нея ношъ снѣгътъ валѣлъ, валѣлъ, отъ снѣжинки пѣтя побѣлѣлъ. Свѣтили въ гората посребрени на елхата клонитѣ зелени, а на нея мѣнина, самичка, чудна пѣсень пѣла Божя птичка: „Нани, нани, моя рожба мила, мама въ пелинки те е повила, на повонитѣ грѣй звезда-звездица, грѣе твоята ангелска душница. Въ ранина, овчари боръ набраха и зелена люлка ти сковаха. Света Петка ризка ти оплете все отъ злато и отъ снѣжно цѣфте. А света Недѣля те люлѣе и те милва, гледа и ти пѣе, както пѣять подъ стрѣхи, кошари тази вечеръ гости коледари.

Йорданъ Стубель

Блажени чиститѣ по сърдце, защото тѣ ще видятъ Бога. Иисусъ

ВИТЛЕЕМСКА ЗВЕЗДА

Картина отъ М. Иосифова

Пѣй, девойче, изъ полето, тая вечеръ на небето блѣсна нова лѣчезария, огнена звезда сияйна. Тя огрѣ поля, кошари, спрѣ надъ кжшицитѣ стари, прѣсна свѣтлина въ очитѣ, стопли съ блѣсъкъ чистѣ душитѣ

и надъ снѣжинитѣ поляни, надъ гори, рѣки балкани, възвести, че въ ношъ стулена, въ пещерата приютена Майка свята въ кжсна доба е родила мжжка рожба. Надъ глава му тихо спрѣли, херувими свѣтлочели,

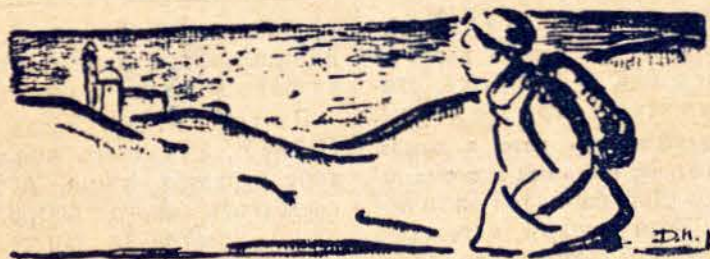
люлчицата залюлѣли и му пѣсничка запѣли: „Спи ни, чедо ненагледно, ти си въ свята ношъ родено. Богъ те праща на земята, да насаждашъ вѣвъ сърцата и на прости и на умни Божинитѣ думи чудни“.

Георги Хрусановъ

ПРИВЕТСТВИЯ

1. Презъ ниви, полета, долини, днесъ старата вече отмина... Дано сме презъ тази шастливи, доволни и здрави и живи... А слънцето — нека да грѣе и свѣтли лжчи да пилѣе надъ насъ и надъ нашта родина: — ЧЕСТИТА НОВАТА ГОДИНА!

2. На Изтокъ, въ кошара, отдавна, роди се Спасителъ прославенъ. Той трѣгна навредъ по земята съсь проповѣдъ чудна въ усѣта... А хората — зли. Го разбраха и свѣтла поука вземаха отъ мжжарото Негово слово: — ЧЕСТИТО РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО! Любомиръ Дойчевъ

КОЛЕДНИ ГОСТИ

Биеха дветѣ камбани, крещѣха коледаритѣ, виеха псетата и надъ цѣлото село трептѣше голѣма, свѣтла радостъ.

Пенчовата баба шеташе около гостбитѣ. Родителитѣ му се стѣгаха да запалятъ по една свѣщъ въ църква. Вратата се отвори и влѣзе Пенчо, хубавичко зачервенъ и нашаренъ съ пухкави снѣжинки.

— Много рано се наколедува, — засмѣ се баба му.

Пенчо не бѣше веселъ. Майка му го загледа учудено:

— Помръзна ли? Или те биеха другаритѣ? Защо си дойде?

Баба му бръкна въ зелето и извади най-стрѣвното кжсче:

— На, бабинъ. Духай, че е врѣло, хей! Ако искашъ да ти силя?

даденото. Баба му разпери слисано ржце. Майка му кукна до него и попита:

— Огъ кжде идешъ сега?

— Отъ стаичката при старата църква.

— Старата църква? Какво си дирилъ? Тамъ нѣма никого.

— Има. Единъ мжжъ, една жена и две деца.

— Гледай ти. Какво правятъ?

— Треперятъ. Децата имъ дадоха, какво бѣха събрали.

— Тамъ ли изпраздни и ти торбичката си?

— Тамъ. Мамо, бива ли да имъ занеса малко дрѣвца?

Майката сложи ржка върху главата му и зашепна:

— Боже, Боже! Днеска е Коледа. Въ всѣка кжща е такава радостъ, а вижъ какви хора има. Бива, Пенчо, занеси имъ.

Пенчовиятъ баща слушаше внимателно и неочаквано пресѣче:

— Нѣма нищо да имъ носи. Хайде, да идемъ тримата при тѣхъ.

Пенчо изненадано трепна, стана и трѣгна следъ родителитѣ си.

На изтокъ вече слабо румѣнѣше. Изъ въздуха прехвърчаха последнитѣ изморени снѣжинки. Виковетѣ на коледаритѣ глѣхнѣха разпрѣснато. Пенчови стигнаха, отвориха имъ и влѣзоха.

Мжжътъ бѣше високъ и сухъ. Дребната му жена раздигаше постилкитѣ, които нѣкой отъ махалата бѣше донесълъ. Печката сега бубутѣше. Край нея се грѣеха едно дрипаво момченце и изпито момиче.

Всички загледаха изпитателно и посрамено.

— Отъ какво се свѣните? И ние сме като васъ. Дойдохме да ви обиколимъ — каза усмихнато Пенчовия баща.

— Огъ кжде идете? Кжде отивате? — попита майка му.

Мжжътъ мълчеше. Жената насѣчено заговори:

— Идемъ отъ Свиленградъ.

Останахме безъ работа. Мжжътъ ми има познати въ Пловдивъ. Надѣва се, че въ този голѣмъ градъ все ще изкарва по едно парче хлѣбъ за всички. Трѣгнахме пешъ, но мжно се пжтува сега, сестро. Нѣколко нощи вече по селата не ни прибиратъ и осъмваме на улицата. Децата капнаха. Тукъ хората излѣзоха други. Ето. Слава Богу, и коледарчетата ни донесоха кравайчета, орѣхи, дърва...

Бедната жена горчиво заплака. Пенчовата майка я пригрѣна и почна да я утешава. Баща му огледа пакъ голата стая и каза: — Хайде, ставайте. Ще идемъ у дома. И ние нѣмаме много, но за коледнитѣ гости ще се намѣри достатъчно. Вземете си дрехитѣ.

Чакъ сега мжжътъ проговори: — Не се тревожете за насъ. Имаме и хлѣбъ, и дърва. Днесъ ще похапнемъ и починемъ, а утре, добъръ е Господъ — на пжтъ...

Но Пенчови не отстѣпиха, докато не ги поведоха къмъ дома си. По пжтя майка му каза на мжжа си:

— Хората се връщатъ отъ църква. Тая Коледа не мо-

жахме да запалимъ свѣщъ предъ Рождеството.

— Вие запалихте много по-голѣма свѣщъ, сестро. Нея Богъ ще види най-напредъ — каза другата майка.

Стигнаха у Пенчови. Скоро тамъ се струпаха съседитѣ, кой съ какво има. Странничитѣ прекараха празницитѣ всрѣдъ общи грижи.

На третия день се стѣгнаха за пжтъ. Пенчовиятъ баща подарилъ старото си дълго палто на мжжа. Пенчо скѣта момченцето съ свои дрѣшки. За жената и момиченцето се погрижиха майка му и съседкитѣ. Цѣлата махала излѣзе да изпрати странничитѣ до края на селото. Тамъ мжжътъ нарами донесената храна и трѣгна прѣвъ. Следъ него поежа жената и децата му.

Деньтъ бѣше бистъръ. Снѣгътъ скърцаше и блѣстѣше ослѣпително. Върху него все по-далечъ се изрѣзваха чернитѣ сѣнки на окаянитѣ пжтници. Пенчо, родителитѣ и съседитѣ му се взираха следъ тѣхъ и се прѣснаха отъ снѣжната пжтека чакъ когато ония, четворцата, се скриха задъ могилата.

Борисъ Василевъ